

11. óra NETika

Jelölések:

BLZS©

- Színjelölés

(Mindig csak a pirosakat kell leírni...

- Házi feladat

(HF ellenőrzésé és új feladatok)

- Tankönyv

(Könyvek, jegyzetek rövid kivonatai...)

- Önálló munka füzetbe

(Az adott kérdések feldolgozása füzetbe)

- Képek

(Az adott témával kapcsolatos képekhez találj ki címet)

11. óra NETika

HF! Ellenőrzés

Röviden válaszolj a füzetedbe a kérdésekre:

- Hány éve, s hogyan alakult ki az internet?
- Mi volt az eredeti célja?
- Mit jelent: „közösségi oldal”?
- Mit gondolsz, miért lettek olyan népszerűek a közösségi oldalak?
- Milyen közösségi oldalakat ismertek, miben különböznek

11. óra NETika

HF!

Állíts össze egy saját Netikett szabályt.
10. pontban.

Ne egy az egybe írd le, másold ki egy szabályt,
hanem saját szavaiddal fogalmazd meg!

11. óra NETika

„Számítógépetika tízparancsolat”:

1. Ne használd arra a számítógépedet, hogy másoknak kárt okozz!
2. Ne akadályozd mások számítógépes munkáját!
3. Ne szaglássz mások számítógépes anyagai körül
4. Ne lopj a számítógép segítségével!
5. Ne használd arra a számítógépet, hogy hamis tanúságot tegyél!
6. Ne másolj le és ne használj olyan védett szoftvert, amelyért nem fizettél!
7. Ne használd mások számítógépes anyagait, forrásait engedély vagy megfelelő fizetség nélkül!
8. Ne tulajdonítsd el mások szellemi termékét!
9. Gondolj az általad írt program vagy az általad tervezett rendszer társadalmi következményeire!
10. Mindig embertársaidat tisztelve, őket tekintetbe véve használd a számítógépet!

<http://computerethicsinstitute.org>

11. óra NETika

Soroljatok fel egymás után minél több - változatos szófajú - szót, amelyben a „net” / „internet” vagy a „háló” szavak fellelhetők!

Milyen alap- illetve metaforikus jelentése, milyen hangulata van a felsorolt szavaknak?

A mérnökök adták nekünk az internetet és a web műszaki infrastruktúráját (...), de mi voltunk azok, akik kitaláltuk, hogy mihez kezdjünk vele.

• Chris Anderson, újságíró

11. óra NETika

A világháló virtuális világa olyan számítógépek által létrehozott digitális közeg, amely az információ hatékony kezelését teszi lehetővé, nem központosított, interaktív. Azonnal és közvetlenül hozzáférhető rendszer, rugalmas, folyamatosan bővíthető.

11. óra NETika

Mindez lehetőséget ad a soha nem látott sebességű információáramlásra, a tudás gyarapítására, a kulturális sokszínűség megtapasztalására. Ugyanakkor hálózatszerű felépítése miatt pillanatnyilag a maga teljességében nem is ellenőrizhető, ráadásul az interneten hagyományosnak tekinthető névtelenség is okot adhat aggodalomra.

11. óra NETika

Milyen az internet?

Nézzétek meg figyelmesen a képet, majd beszélgetsetek a következőkről:

- Milyen asszociációkat kelt bennetek az internet képe?
- Milyen szín, érzés, hang, tárgy, testrész, személy jut eszetekbe róla?
- Mennyiben más ez, mint ami az internet szóról eszetekbe jut?

Kérdések az internetről – keresztény szemmel

► A mi Istenünk kapcsolattartó Isten. (...) Keresztény közösségeink számára a kezdetek óta fontos volt a kapcsolattartás. (...) A kapcsolattartás által valósult meg, hogy a helyi viszonyban élő közösség nem esett ki a nagy egészből.
Keresztény Kommunikáció Világszövetsége

► Számos nehéz, az internettel kapcsolatos kérdésben nemzetközi megállapodásra van szükség, például: hogyan védhető meg a törvénytisztelő emberek és csoportok magánszférája anélkül, hogy a közbiztonságért és a törvények betartatásáért felelős személyeket akadályoznánk bűnözők és terroristák ellenőrzésében? Hogyan védhetők meg a szerzői jogok és a szellemi tulajdon anélkül,

hogy a köztulajdonban lévő anyagokhoz való hozzáférést nehezítenénk, és miképpen határozható meg egyáltalán a „köztulajdon” fogalma? Hogyan lehet széles alapon üzemeltetni internetes, soknyelvű információtárolókat, melyekhez az internet minden alkalmazója ingyenesen hozzáférhet? Hogyan védhetjük a nők jogait az internethez való hozzáférés és a korszerű információs technológia egyéb területei szempontjából? A legégetőbb kérdés, hogyan számolható fel a digitális szakadék az információkban „gazdagok” és „szegények” között?

Az internet etikája. Kiadja a Tömegkommunikáció Pápai Tanácsa. 2002

11. óra NETika

Hogyan védhetők meg a szerzői jogok és a szellemi tulajdon?

KRISZTI: A digitális média korában a dokumentumok eredetisége már nem ugyanazt jelenti. Ahogy a múzeumban lefényképezhetjük egy nevezetes festő alkotását, ugyanígy jogunk van másolatot készíteni egy fotóművész vagy számítógépes grafikus művéről is. Ez nem lopás, csak másolás.

GERGŐ: Azért ez mégsem ilyen egyszerű. Bár lehet másolatot készíteni a digitális filmekről is, ez mégis a szerzői jogok megsértése. Hiszen valaki dolgozott vele, pénzt és időt fektetett a létrehozásába, jogos lenne hát, hogy hasznot is szerezhessen belőle. A megosztásért büntetést is kaphatunk, és torrenteléskor a letöltés és a megosztás egyszerre történik. Úgyhogy óvatosan! Amúgy, sok múzeumban nem engedik a fényképezést a vaku miatt.

DOMINIKA: Á, az eredetiségnek ma már tényleg nincs akkora jelentősége! Vegyünk példaként egy dolgozatot. Az interneten mindenről találunk jól megfogalmazott, pontos leírásokat. Miért kellene nekünk feltalálnunk a spanyolviaszt?! Elég, ha átlátjuk a témát, és egyszerűen bemásoljuk a saját dolgozatunkba azokat a részeket, amelyeket már mások kikutattak.

MATYI: Az igaz, hogy nem kell mindent nekünk kitalálni, és a téma ismerete nagyon fontos, de ha más szövegből idézel, pontosan kell rá hivatkoznod. Ha nem teszed, az a szellemi termék ellopása, azaz plágium.

11. óra NETika

„...ne bánts mást!”

Ez a kép egy sajnos igen elterjedt jelenségre, az internetes bántalmazásra hívja fel a figyelmet. Amikor az iskola udvarán „beszólunk” egymásnak, azzal is fájdalmat okozunk, de mindez nem összemérhető azzal a keserőséggel, ha az ilyen becsmérést esetleg több száz „lájk” kíséri. A közösségi oldalak nyilvánossága soha nem látott mértékben erősíti fel a bántó megnyilvánulások hatását. Ezért aki ezeken az oldalakon megnyilatkozik, ennek a hatásnak a felelősségét is vállalnia kell.

Figyeld meg a képet!

- Milyen a kép kompozíciója, mi került a kép középpontjába?
- Milyen érzelmeket kelt benned ez a fotó?

Találj ki egy történetet a kép alapján!

- Ki a képen látható fiú?
- Mi történt vele?
- Hogy folytatnád a cselekményt?

Mit tegyen zaklatás esetén? Egyetértesz-e azzal, hogy

- beszéljen szüleivel vagy tanárával,
- dokumentálja a sértéseket,
- ne válaszoljon az ilyen levelekre,
- tiltsa le a zaklató címét,
- jelentse a közösségi oldalon a sértő hozzászólásokat?

11. óra NETika

11. óra NETika

